

Gegenwinkel — protikot.	Gleichheit — enakost.	Gleichwinklig — enakokoten.
Gemeiner Bruch — navaden drob.	Gleichheitszeichen — enačnik,	Glied — člen, ud.
Gemeinschaftliches Mass — vkupno merilo.	Gleichmassig — istoméren, enakoméren.	Goniometrie — goniometrija, kotomerstvo.
Gemischte Linie — mešana črta.	Gleichnamig — istoimen, a, o, enakoimen.	Goniometrische Linie — kotoména črta.
Gemischte Zahl — mešano število.	Gleichseitig — enakostran, a, o.	Grösse — količina.
Generirender Halbkreis — tvoreči polokrog.	Gleichschenklig — enakokrak, a, o.	Grösse 1. Dimension — količina ene izmére (raztege).
Geodäsie — geodezija.	Gleichung — enačba.	Grössenlehre — nauk o količinah.
Geometrie — geometrija, merstvo.	„ ansetzen — enačbo postaviti.	Grösster Kreis — največi krog.
Geometrisch — geometrijski.	„ gemischte — mešana, nečista enačba.	Grundoperation — temeljni račun.
Geometrischer Ort — merstveno mesto.	„ analytische — razstavna (analitična) enačba.	Grundsatz (Axiom), — aksiom, načelo, samonasebna resnica.
Geometrisches Verhältniss — geometrijska primera.	„ einfache — enovita enačba.	Gutgewicht — razmerina.
Gerad gebrochene Linie — naravnost vključena ali prelomljena črta.	„ höhere — viša enačba.	
Gerad gerade Zahl — dvosodo število.	„ numerische — brojna, številna enačba.	H.
Gerade proportionirt — vpravno razmeren, lično razmeren.	„ Litteral — pismenska enačba.	Halbbegrenzt — polomejen.
Gerade Zahl — sodo število, sodi broj.	„ reine — čista enačba.	Halbkreis — polokrog.
Gesellschaftsrechnung — družni račun.	„ unreine — nečista, mešana enačba.	Halbkugel — polutka, polobla, polokrogla.
Gestreckter Winkel — sproženi ali stegnjeni kot.	„ bestimmte — določna enačba.	Halbmesser — polomér.
Gleich — enak.	„ unbestimmte — nedoločna en.	Harmonische Theilung — soglasna razdelba.
Gleichartig — istovrsten.	„ kubische — kubična enačba.	Heptagon — heptagon.
Gleichgerichtet — iste méri.	„ synthetische — sintetična, sestavna enačba.	Heterogen — raznovrsten.
	Gleichvielfach — enako mnogokraten.	Hexagon — heksagon.

(Dalje prih.)

Politične stvari.

Zopet imamo voliti poslance v deželni zbor na Kranjskem.

Kako je do tega prišlo, da imamo na Kranjskem zopet voliti za deželni zbor, in kedaj so volitve, povemo na drugem mestu našega lista. Tukaj se obrnemo le do Vas, možje, ki boste volili, in do Vas, prijatelji naši, ki boste volilce podpirali v tem, da bodo volitve zopet tako srečne in častne, kakor so bile zadnjikrat.

Te volitve bodo za nas bolj odločivne, kakor so bile vse prejšnje. Ne samo sramota za nas bi bilo, ako bi zmagali tujci in prijatelji tujcev, sovražniki naših domačih svetinj, bila bi tudi neizmerna škoda za našo prihodnost. Čas hiti naprej, v Avstriji in Evropi reči strahovito hitro zoré; kamor pogledamo, povsod je nezadovoljnost, povsod kipí in hrumí. Tako se moramo vprašati: kaj bo v prihodnosti z nami. Tujec nas bode v gospodarstvo dobil popolnoma, ako se ne pripravljamo, ako se na vso moč ne branimo!

Narodni slovenski poslanci so naša glavna bramba! Da se izvolijo zopet narodni slovenski poslanci, da nemškutarstvo in njegov liberalizem na vrh ne pride: v to si moramo prizadevati z vsemi močmi, z vsem pogumom in z vso mogočo delavnostjo.

Že so volitve razpisane. Toraj moramo se brž brž organizirati, moramo delati in resno agitirati začeti, kajti gotovo je, da bodo protivniki naši svoje mreže čez našo deželo prepregli in lovili v svoje zanjke naše ljudstvo. Te mreže nam je odvažno povsod trgati.

Volili se bodo najprej, kakor postava veleva, volilni možje. Ti morajo poštenjaki biti, morajo prvotnim volilcem prej obljubiti, da volijo le narodnega kandidata. Da se bo pa to zgodilo, treba je, da vsak izobražen in podučen rodoljub, — vsak, komur je blagor domovine svet, precej začne delati in podučevati. Pustimo ves prepír, ves razloček stanov, različna stališča: domoljubi bodimo!

Zdaj gre za našega naroda prihodnost; resen je čas, zato bodi naše delo tudi resno in možato in

neutrudljivo! Kdor koli imaš priliko, imej tudi resno voljo, pojdi okrog volilcev, govori, prepričaj! Kdor imaš znanca, piši jim, če govoriti ne moreš. Stvar naša je pravična, narod naš je bister, hitro sprevidi, kaj je prav in dobro, in za kaj da zdaj gré! Al rok ne smemo križem držati, besede ne varovati, da nemškutar in sovražnik z zvijačo volilca ne prevarita.

V vsakem okraji naj se poseben odbor ustanovi, ki v roko vzame izpeljavo volitve, skupno delo je izdatnejše delo. Ta odbor naj skrbi, da ne bo noben kraj zapuščen in nepodučen, da so volilni možje samostojni, neustrašljivi in pravi naši možje. Nihče naj se delu ne odteguje. Vsak naj bo delaven, kakor da bi na samo njegovem delu slonel dober izid!

Ako bomo ravnali tako, bode zmaga naša, kar daj Bog in junaško delo!

Kako se vésti na dan volitve.

Ker so volitve po kmetih že 12. dne prihodnjega meseca, to je, dan pred sv. Lucijo, v trgih in mestih pa 14. dne prihodnjega meseca, in „Novice“ komaj le še dvakrat pridejo pred volitvijo, tedaj treba, da brž danes možem, ki bodo one dni prišli poslance voliti, in pa rodoljube, ki te možé podučujejo, ponovimo poduk, kako se imajo pri volitvah vésti, koj danes, da ga bodo imeli pri rokah ob pravem času.

1. Vsak volilec, kedar pojde poslance voliti, naj vzame svojo izkaznico (legitimacijo) seboj. Ako bi je po kakem naključji zgubil, naj se oglasi pred volitvijo pri c. k. okrajni gospóski, ktera jo je izdalo, za drugo.

2. Vsak volilec mora sam voliti priti, in ne sme koga družega namesti sebe pošiljati.

Od tega so vendar s pogledom na §. 13 a) in b) deželnega volitvenika in na §§. 4. 5. in 6. občinskega volitvenika za mesta in trge zunaj Ljubljane in za deželo ti-le izjemki: a) Nesamostojni ljudje, ki pa imajo pravico voliti, to je, ki dotični znesek direktnega davka plačujejo, volijo po svojih postavnih zastopnikih, tedaj pod jerobstvom in pod skrbstvom

stoječi po svojih jerobih in skrbnikih. Imé jerobovo in skrbnikovo se postavi tudi v glasovni imenik. b) Tudi samostojne ženske morajo same volit priti; le zakonskim ženam je dopuščeno, da lahko volijo po svojih možéh. c) Za skupščine (korporacije), društva in družbe volijo tisti, ki jih po postavi zastopajo, ali pa tisti, ktere ti zastopniki pooblastijo. Ako je kdo od več korporacij ali društev zastopnik, sme toliko glasov oddati, kolikor korporacij ali društev namestuje. Pooblastil pa ne sme nihče več, ko eno samo sprejeti. Imé zastopnikovo in pooblaščenčevo pride v glasovni imenik in pooblastilo se zapisniku predloži.

Ako je kdo zastopnik od kake korporacije, na pr. cerkve itd., pa ima ob enem tudi še sam svoje posebno posestvo, od kterega toliko davka plačuje, da ima volilno pravico, ali sme dva glasova oddati? Po naši misli ni dvombe, da sme.

Kdo voli za cerkve in ubožne kase, ako toliko davka plačujejo, kar ga je treba za volilno pravico? — Tisti, ki jih po postavi zastopa, to je, cerkveni predstojnik (župnik ali fajmošter) ali kogar on za to pooblasti.

Ali imajo tiste korporacije (cerkve itd.), ki imajo državne ali deželne obligacije, od kterih s tem plačujejo davek, da se jim 21°/_o, dotično 10°/_o od kupona utrguje, volilno pravico, če plačujejo, kar je za njo treba? Mi mislimo, da, — ker postava ta odbitek od kupona izrekoma davek in sicer davek od prihodka imenuje.

Da pa ta pravica obvelja, je neobhodno potreba, da je korporacija med občinske volilce (v volilski imenik) vpisana. Ako se to do zdaj še ni zgodilo, naj se ta vpis pri županstvu, kteremu korporacija podpada, brž zahteva (reklamira), in potem skrbi, da popravek pride tudi v volilski imenik, ki se napravi za deželne volitve. Ako županstvo vpis odreče, gré pritožba do c. k. okrajnega glavarstva.

Reklamacija naj se brž ko brž zgodi, da se pred volitvijo deželnega poslanca dožene.

To, dragi domorodci, priporočamo vaši pazljivosti in vaši skrbi.

Klic kranjskemu narodu iz Štajarskega.

Pod naslovom: „ali bo kaj ali ne?“ poklada „Slovenski Gospodar“ iz Maribora med drugim našemu kranjskemu narodu sledeče želje na srce:

Ker se nadjamo, da stopijo slovenski državni poslanci, kteri so 400.000 štirskih Slovencev edina podpora, krepko na noge ter po vzajemnem postopanju z vsemi federalisti pospešijo konec državnega zbora, zato se obračamo do Vas, premili rojaki na Kranjskem: naj vas navduši ozir na nas, štajarske Slovence, ki si sami pomagati ne moremo; naj Vas navduši ozir na koroške Slovence, kterim sedanja ustava vse jemlje, kar je narodu potreba, da živi; naj Vas posebno navduši sorodni nam narod česki, ki se že toliko let vojskuje za svoje, pa tudi za pravice nas vseh! Če Vaši poslanci ž njimi enako delajo, bo to českim bratom v tolažbo in pomoč, ter bo zmaga toliko preje in gotoveje prišla. S Čehi pa zmagamo tudi mi, brez njih pa ne. Nasprotovati ministerstvu, ki ima vsak hip druge možé na čelu, zamorejo poslanci le, ako vedó, da imajo ljudstvo za sabo, da bodo toraj vselej sopet voljeni, naj vlada tudi dva-trikrat zaporedoma deželni zbor razpusti. Taka je na Českem, in zato je nasprotje česko tako stanovitno in odločno. Na kolikor mi kranjske Slovence poznamo, se

upamo reči, da bodo, če vlada pri odločni opoziciji kranjskih poslancev razpiše neposrednje volitve v državni zbor, z večine svojim narodnim poslancem zvesti ostali.

Potreba politične zavednosti pri Slovencih; snujmo politična društva!

Iz Gorenškega 23. nov. — Narodnjaci! komaj smo se nekoliko oddihnili, že nam žugajo, nas z nova na steno pritisniti. Kdor bere dunajsko „Presse“, „Tagespost“ in druge take liste, bode mi to popolnoma pritrtil. Upajmo pa, da so ta žuganja naših nasprotnikov poslednja; vendar lahko nam postanejo nevarna, kajti v obupanji se moči natezajo, zedinjajo in zvikšujejo, skušajo se (dokaz so nam prejšnje volitve) tudi lisičje zvijače.

Toraj pozor! na vse strani, nikar ne dremljimo, utrjujmo se mi sami in pripravljajmo orožje, s kterim bomo nasprotnike vrgli, ako nas zopet pokliče na boj v volitve.

Kakovo orožje pa si napravimo? Orožje uma in zavednosti.

Ljudstvu pojasnjimo, kako da je vsak hip drugo ministerstvo; odkrivajmo mu namene naših nasprotnikov, pa tudi to, kaj hočejo doseči z vsakoletnim razpuščanjem njim neljubih deželnih zborov in z vsakdanjim beganjem ljudi po novih volitvah, ktere jemljó čas pa tudi mnogo mnogo denarja zavolj dolgih in težavnih potov na krivično odločene volitvene kraje.

Kedar bode ljudstvo to umelo in razvidelo, ne bojimo se nič več, nikdar ne bomo propali, kajti Slovenci imajo bister um, pa stanoviten značaj; oni živé za Boga, dom in cesarja, za resnico in pravico, nikakor pa ne za neverni in krivični liberalizem.

Dozdaj pa je naše ljudstvo v politiki še zeló otročaj, sploh se namreč še ni privadilo ustavne vlade ter je tudi ne povsod pregledalo. Kako tedaj bi bilo mogoče v prav kratkem času vsaj volilcem najpotrebniše politične resnice razložiti in pojasniti, kajti politika je dandanes jako nevarna in skušal bi kak vsemogočen paša narodnjakom zopet tak nov eksempl štaturirati?

Evo vam, dragi prabratimi! pomoč brez nevarnosti, pa gotovo in zdatno „v političnih društvih“.

Moč političnih društev nam kaže Tirolsko, Gornje Avstrijsko in gornje Štajarsko, ker zlasti v slednjih dveh deželah je popred liberalizem popolno gospodoval in se bahato košatil. Toraj naj ustanovi vsaka županja ali večja fara tako društvo, pa sem vam porok, da bode bistro naše ljudstvo v kratkem času se zavedalo političnih svojih dolžnosti ter jih tudi spolnovalo, da se nam ne bo nikdar več treba bati volitev, celó neposrednjih ne v državni zbor, ako bi nam utegnila precartana nemčurija ž njimi kteri pot postreči.

Domorodci! za politično omiko, brez ktere se ne more najboljja ustavna vlada nikdar dobro izpeljati, so Slovencem „politična društva“ tako potrebna, da se brez njih v političnih zadevah ne more nič stalnega in gotovega dognati. Samo človek, politično razumen, ima skalo stanovitnosti, ter se ne dá zapeljati in pregovoriti od vsacega sladkuna in lisjaka, pa tudi ne prestrašiti in ugnati po žuganju in pretenji boljarjev in izdajic; politični nevedneži pa se ne znajo braniti, omahujejo in pogosto zgolj iz nevednosti nasprotniku v zanjke tekó.

Slovincem je potrebna politična zavednost, v kratkem jo zamorejo samo „politična društva“ razsejati in pospešiti, toraj se gibljimo, tekajmo in delajmo, snujmo taka društva, kujmo orožje, dokler je čas; kdor